

ДЕПСКА ТРАДИЦА №40 „ПРОФ. Г. АНГУШЕВ”

✉ 1404 гр.София, р-н”Триадица”, ул. “Метличина поляна” №10 ☎ тел. 958 14 29
E-mail: cdg_40@abv.bg

Утвърдил:
ВЕСЕЛИНА ГЕОРГИЕВА
ДИРЕКТОР НА ДГ40 „ПРОФ.Г.АНГУШЕВ”

ПРОГРАМА

за предоставяне на равни възможности и
приобщаване на децата от уязвими групи в
ДГ “Проф.Г.Ангушев“ – София - град

Приета с Решение на Педагогически съвет, проведен на 10.09.2021 г., с Протокол №1

Изработена на основание чл. 263 ал.1 т.9 от ЗПУО

I.ВЪВЕДЕНИЕ

Целта на програмата е да осигури условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно. Независимо от етническата им принадлежност, майчин език способности, заболявания или увреждания.

II. УВОД

Настоящата Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвимите групи е разработен и съобразен със ЗПУО и Наредбата за приобщаващо образование, определяща държавния образователен стандарт.

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на разнообразието от потребности, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата във всички аспекти на живота на общността.

На децата в системата на предучилищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Общата подкрепа за личностно развитие се осигурява от постъпването на детето в детската градина съобразно индивидуалните му потребности. Тя е насочена към развитие на потенциала на всяко дете в детската градина.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности. Оценката на индивидуалните потребности на дете е процес на събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес и възможност за реализация.

Под уязвими групи се разбират такива, които са в риск от социално изключване и маргинализиране поради ограничен достъп до качествено образование и здравни услуги. Децата, **за които българският език не е майчин**, с трудности в обучението, възпитанието и социализацията, от социално-слаби семейства, в неравностойно положение, **в риск** и други.

Дете в риск е дете: без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени от родителски права или родителските им права са ограничени. Жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всяко друго нехуманно или унижително отношение, наказание в или извън семейството му. В опасност от увреждане на физическо, психическо, морално, интелектуално развитие.

Специални образователни потребности са образователни потребности, които могат да възникнат при сензорни увреждания, физически увреждания, множество увреждания, интелектуални затруднения, езиково-говорни нарушения, специфични нарушения на способността за учене, разстройства от аутистичен спектър, емоционални и поведенчески разстройства.

II. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ:

Дейности за повишаване компетентностите на учителите за работа с деца от уязвими групи:

1. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.
2. Идентификация и проследяване на деца в риск.

3. Прилагане на разнообразни педагогически практики насочени към съхраняване и развитие на културната идентичност на деца от етнически малцинства.
4. Ранно идентифициране на деца от уязвими групи.
5. Ранно оценяване на потребности и превенция на обучителни затруднения.
6. Идентифициране на деца със специални образователни потребности.

Дейности за интеграция на деца от уязвими групи в детската градина и за подобряване на училищната готовност:

1. Създаване на условия за успешна адаптация на деца от уязвими групи и пълноценното им включване в образователния процес.
2. Повишаване на степента на училищна готовност на деца от уязвими групи за осигуряване на равен старт в училище.
3. Подобряване на здравния статус на деца от уязвими групи чрез редовно наблюдение на тяхното здравно, физическо и психомоторно развитие.
4. Превенция на negliжиране, насилие и други рискове в ранна детска възраст.
5. Индивидуална оценка на деца, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, с цел осигуряване на допълнителна подкрепа.
6. Преодоляване на затруднения на деца с обучителни проблеми в подготовката за училище чрез осигуряване на специализирана помощ от педагогически специалист в обучението, общуването с връстниците, справянето с емоционални и други проблеми.
7. Подкрепа на разнообразни съвместни изяви на деца от различни етнически общности за съхраняване и развитие на общите и специфични традиции по региони.
8. Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.
9. Осигуряване на необходимите специалисти за изпълнение на програмата.
10. Сътрудничество и взаимодействие с други институции.

Дейности за формиране и развитие на родителски умения и подкрепа към тях:

1. Повишаване на капацитета за отглеждане и възпитание на децата чрез предоставяне на възможности на родителите от уязвими групи за придобиване на познания, трениране на умения и създаване на нагласи за отговорно родителство.
2. Повишаване ролята на родителите като основен фактор в социалното, здравно и емоционално развитие на децата.
3. Мотивиране и активно включване на родители в интеграционния процес
4. Преодоляване на негативните нагласи и стереотипи на останалите родители към малцинствените и уязвими групи чрез взаимно опознаване и приемане на различията.
5. Провеждане на информационни кампании и родителски срещи с цел разясняване на взаимните ползи от интегрирано обучение на деца от уязвими групи.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на деца, имащи необходимост от подкрепа	1.11	ЕПЛР	
Екипна работа на учителите от дадена детска група	постоянен		
Ранно откриване на деца в риск от	постоянен	Учители и	

обучителни затруднения		ЕПЛР	
Дейности по Механизъм за обхват	постоянен	ЕПЛР	
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	м.09	директор	
Идентифициране на деца със СОП	постоянен	психолог	
Оценка на потребности на деца със СОП	До 31.май на тек. год.	ЕПЛР	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	постоянен	психолог	

ПОЛИТИКИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ, МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

- **Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността**
- **Включване на родителската общност с цел повишаване на активността в сътрудничество с ръководството на детската градина**
- **Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи**
- **Сътрудничество с различни организации –Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”и др.**
- **Планиране на дейности в групите, насочени към идентифициране на деца в риск и индивидуалното им консултиране и работа с родителите**

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- **Участие на всички заинтересовани страни в процеса на приобщаване на децата от уязвими групи в образователната интеграция.**
- **Успешно интегрирани деца в мултикултурна образователна среда.**
- **Придобити знания и умения за работа в мултикултурна образователна среда на педагогическите специалисти.**
- **Квалификация на педагогически специалисти за работа в мултикултурна образователна среда.**

V. ИНДИКАТОРИ ЗА РЕЗУЛТАТ

- **% (дял) от децата, посещаващи детска градина и идентифицирани като „уязвими групи“;**
- **дял на отпаднали деца от задължително предучилищно образование от детската градина за една учебна година;**
- **дял на учители, преминали обучение за работа в мултикултурна образователна среда и за работа с деца със СОП.**
- **съвместна работа с „Родителски алианс“;**
- **Обхват на деца в културна и спортна програма.**

Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван в бъдещи допълнителни дейности за децата.
2. Изработеният практически модел ще помага и в бъдеще за решаването на конкретни проблеми сред децата, на ключови въпроси в съвместната дейност и изчистване на пропуски при обучението им.
3. Натрупаните и документирани знания за традиции, обичаи, празници, песни и танци ще като основа за инкорпорирането им в програмата на детското заведение.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на деца със СОП и децата от етническите малцинствени групи към обществото и те ще могат да развият умения, знания и самочувствие за бъдеща социална, творческа и професионална реализация.
2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес.
3. Децата със специфични образователни потребности ще имат възможност да участват в общи дейности. Програмата осигурява контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между децата.
4. Повишаването на информираност на родителите и придобиването нови знания ще бъде стимул за подкрепа и насърчаване на деца им , превръщайки ги в активни партньори в образователния процес и в живот на ДГ.